Транспортни задачи от отворен тип

При тези транспортни задачи условието за баланс е нарушено. Възможен е един от следните два случая (от икономическа гледна точка само първият има смисъл).

1. Сумарното производство превишава сумарното потребление

Тогава $\sum\limits_{i=1}^{m}a_{i}>\sum\limits_{j=1}^{n}b_{j}$. Математическият модел в този случай е

(1)
$$\min z = \sum_{i=1}^{m} \sum_{j=1}^{n} c_{ij} x_{ij},$$
$$\sum_{j=1}^{n} x_{ij} \le a_{i}, \quad i = 1, \dots, m,$$
$$\sum_{i=1}^{m} x_{ij} = b_{j}, \quad j = 1, \dots, n,$$
$$x_{ij} \ge 0, \quad i = 1, \dots, m, \ j = 1, \dots, n.$$

Така получената задача се свежда към класическа транспортна задача чрез въвеждане на фиктивен краен пункт с номер n+1, който поема излишъка от производството $b_{n+1} = \sum\limits_{i=1}^m a_i - \sum\limits_{j=1}^n b_j$. Транспортните разходи c_{in+1} , $i=1,\ldots,m$, от кой да е изходен пункт до този фиктивен краен пункт са равни на нула, защото не се осъществява никакъв превоз (просто част от производството не се превозва и остава в началния пункт). Тази процедура всъщност свежда задача (1) към канонична задача на линейното оптимиране.

2. Сумарното потребление превишава сумарното производство

Тогава $\sum\limits_{j=1}^n b_j > \sum\limits_{i=1}^m a_i$. В този случай потреблението не може да бъде задоволено. Математическият модел е

(2)
$$\min z = \sum_{i=1}^{m} \sum_{j=1}^{n} c_{ij} x_{ij},$$
$$\sum_{j=1}^{n} x_{ij} = a_i, \quad i = 1, \dots, m,$$
$$\sum_{i=1}^{m} x_{ij} \le b_j, \quad j = 1, \dots, n,$$
$$x_{ij} \ge 0, \quad i = 1, \dots, m, \ j = 1, \dots, n.$$

Така получената задача се свежда към класическа транспортна задача чрез въвеждане на фиктивен начален пункт с номер m+1 и количество $a_{m+1} = \sum\limits_{j=1}^n b_j - \sum\limits_{i=1}^m a_i$, а транспортните разходи от този фиктивен начален пункт до кой да е краен пункт са $c_{m+1j} = 0, j = 1, \ldots, n$. Всеки пункт, който ще бъде снабден от фиктивния начален пункт, просто не получава съответното количество. Тази процедура всъщност свежда задача (2) към канонична задача на линейното оптимиране.